

Drinking Water Directive - 2020

- Zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej, w dniu 18 grudnia 2019 osiągnięto porozumienie w ramach prac tzw TRILOGU (Komisja, Rada i Parlament Europejski) dotyczące ostatecznej treści nowej dyrektywy w sprawie jakości wody do spożycia. Obecnie pozostaje jedynie formalne zatwierdzenie przez te organy, co ma nastąpić wiosną tego roku (marzec, kwiecień).

- Następnie Kraje Członkowskie będą miały 2 lata na jej implementowanie do swojego prawa.

- Dyrektywa niesie nowe obowiązki dla różnych podmiotów, w tym gmin i przedsiębiorstw wodociągowych.

- Strona samorządowa powinna już teraz podjąć wspólnie wszelkie możliwe działania, aby implementacja nie ograniczyła się do zmian w starych, niewłaściwie funkcjonujących przepisach, ale **by stworzono nowy, spójny system zarządzania ryzykiem, który jasno dzieliłby odpowiedzialności i obowiązki na wszystkich uczestników tego procesu**

- organy i instytucje państwowe (ochrona wód ujmowanych na cele zaopatrzenia), zarządzające wodami (Gospodarstwo Wody Polskie, województwa), gminy, dla których jest to zadanie własne, dostawcy wody, administratorzy budynków.

- Ponadto wszystkie strony powinny uzyskać odpowiednie wsparcie merytoryczne i finansowe. Zarządzanie ryzykiem ma objąć cały łańcuch od spójnej ochrony zasobów wody dla gminu zaczynając, na kranie u konsumenta kończąc. **Plany Bezpieczeństwa Wody, które już za kilka lat staną się obowiązkowe, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną powinny być istotnym elementem aktualizowanych co 6 lat Planów gospodarowania wodami.**

W innych krajach wprowadzających zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie wody **tworzone są specjalne fundusze** wspierające zwłaszcza małe gminy i wodociągi, **wydawane są poradniki**, wytyczne zalecenia. W Polsce niestety jak zazwyczaj planuje się przerzucenie wszystkich obowiązków i związanych z tym kosztów na gminy. W spotkaniach w MGM dotyczących skutków finansowych przyszłej implementacji dyrektywy nie uczestniczą przedstawiciele samorządów. Szacując koszty uwzględnia się jedynie potrzeby organów państwowych.

- **Nowa dyrektyw przyniesie m.in. następujące zmiany:**

1/ **dostęp do wody pitnej** - Państwa członkowskie muszą podjąć środki w celu zapewnienia, że wszyscy obywatele, a w szczególności osoby szczególnie narażone i zmarginalizowane grupy społeczne są podłączone do sieci dystrybucyjnej. Jednym z tych instrumentów jest konstrukcja publicznych dystrybutorów wody (**koszty ponosić będzie gmina**),

2/ **zwiększenie zakresu obowiązkowej informacji przekazywanej konsumentom** (**koszty przedsiębiorstwa**),

3/ **rozszerzenie zakresu badań** wody ujmowanej do zaopatrzenia w wodę poprzez dodanie do parametrów obowiązkowych bisfenolu-A (wpływa na funkcjonowanie układu hormonalnego, w następstwie czego może wywołać negatywne skutki dla zdrowia organizmu).

Ponadto stworzono tzw listę obserwacyjną, na której obecnie znajdują się betaestradiol, nonylofenol, mikroplastiki i PFAS - **bezwzględnie badanie parametrów z listy obserwacyjnej powinno być obowiązkiem organów prowadzących państwowe monitoringi jakości wody, a nie przedsiębiorstw wodociągowych, czy gmin**

4/ **wprowadzenie jako obowiązkowego systemu zarządzania ryzykiem (Planów Bezpieczeństwa Wody)**, zgodnie z normą PN-EN 15975 cz 2 - **konieczne jest wsparcie finansowe i merytoryczne**

5/ **wycieki** - w całej UE około jedna czwarta wody pitnej nigdy nie dociera do konsumentów. Straty związane z nieszczelnością rur nie tylko powodują niepotrzebne koszty dla konsumentów, ale także umożliwiają niezauważone przedostanie się szkodliwych substancji do źródła wody pitnej przez nieszczelności w rurach oraz powodują niekorzystne skutki dla środowiska (nadmierny pobór wody i energii). Więksi dostawcy wody będą musieli zmierzyć poziom wycieków i przekazać w ciągu 5 lat te informacje Komisji Europejskiej, następnie zostanie ustalona dopuszczalna wartość progowa. Po ośmiu latach Państwa członkowskie muszą przedstawić **plan działania mający na celu zmniejszenie strat wody**. To jest mające na celu poprawę ogólnego niedoinwestowania w utrzymaniu i odnowie infrastruktura wody pitnej w wielu regionach Europy. Celem jest poprawa ogólnego niedoinwestowania w utrzymaniu i odnowienie infrastruktury wody pitnej.

- KE w Planie gospodarowania wodami Europy podkreśla, że na inwestycje mające minimalizować poziom wycieków (modernizacja sieci, ale także SUW) można przeznaczać fundusze europejskie przekazane Krajom członkowskim **w ramach programów regionalnych i PROW**. Konieczne jest, aby przy tworzeniu w Polsce zasad podziału środków unijnych **możliwe było pozyskanie przez gminy lub przedsiębiorstwa odpowiednich środków** (sprawy zaopatrzenia w wodę powinny znaleźć się w strategii, aby były środki na modernizację systemów, także na identyfikację zagrożeń...).

Mając powyższe na względzie, ale także zmiany, jakie zostaną wprowadzone *procedowanym Projektem ustawy o zmianie ustawy o zarządzaniu kryzysowym oraz niektórych innych ustaw** konieczne jest przyjęcie wspólnego stanowiska interesariuszy, które powinno zostać wypracowane w najbliższych miesiącach i powinno dotyczyć:

1/ stworzenia spójnego systemu prawnego dotyczącego bezpieczeństwa wody i jednoznacznego podziału odpowiedzialności i obowiązków (najlepiej nowej ustawy o bezpieczeństwie wody, wzorem wielu krajów w Europie i na świecie),

2/ stworzenia systemu wsparcia finansowego umożliwiającego zwłaszcza małym gminom realizację nowych zadań,

3/ stworzenie systemu wsparcia merytorycznego poprzez darmowe szkolenia, poradniki itp,

4/ stworzenia krajowej platformy informacyjnej

przykład <https://www.in.gov/idem/cleanwater/2449.htm>

* 24 stycznia br. na stronie RCL ukazały się dokumenty dotyczące zmiany *ustawy o zmianie ustawy o zarządzaniu kryzysowym oraz niektórych innych ustaw*. Pomimo, że projekt dotyczy także gmin i operatorów systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, projekt nie był konsultowany z przedstawicielami samorządów i operatorów (np. z Izbą Gospodarczą Wodociągi Polskie).

Projekt w trybie przyspieszonym trafił już pod obrady Komitetu Stałego RM. Prawdopodobnie samorzady nie będą miały wpływu na jego treść.

Założenia projektu są naszym zdaniem dobre, jednak jak zwykle nikt nie liczy kosztów dla gmin i operatorów, które wynikną z nowych obowiązków, do których gminy powinny się przygotować i otrzymać wsparcie (brak wytycznych, wzorców, informacji o programach wsparcia).